

ŽIVOTOPIS MILADY HORÁKOVÉ

KLUB DR. MILADY HORÁKOVÉ

30 LET

Milada Horáková, narozena 25. 12. 1901 v Praze na Královských Vinohradech, byla česká právnička a politička, která je od pádu komunistické totality v listopadu 1989 považována za symbol protikomunistického odboje a odporu.

V letech 1927–40 po vystudování Právnické fakulty UK pracovala v Ústředním sociálním úřadu hlavního města Prahy, jehož přednostou byl Petr Zenkl, později primátor hl. města Prahy, po válce místopředseda vlády a předseda Československé strany národněsocialistické.

Milada Horáková v téže době působila v ženském hnutí jako blízká spolupracovnice zakladatelky Ženské národní rady a senátorky za národněsocialistickou stranu Františky Plamínkové.

V roce 1929 vstoupila do národněsocialistické strany, aniž by ji takto politicky orientoval Petr Zenkl nebo Františka Plamínková. Přesto ji ovlivnili svými postoji a svým lidským jednáním. Ve Františce Plamínkové spatřovala svůj vzor. Avšak jejím celoživotním ukazatelem byl Tomáš Garrigue Masaryk, jehož program humanitní demokracie přijala za svůj.

V roce 1939 se zapojila do protinacistického odboje, spolupracovala s Politickým ústředím a stala se členkou vedení Petičního výboru „Věrní zůstaneme“. Této odbojové činnosti se účastnil i její manžel Bohuslav Horák.

Na letním bytě v Horním Bradle byli 2. 8. 1940 oba zatčeni gestapem. Jejich sedmiletá dcerka Jana byla dána na vychování rodičům Bohuslava Horáka. Milada Horáková byla vězněna na Pankráci a v Malé pevnosti v Terezíně.

V říjnu 1944 stanula před lidovým soudem v Dráždanech, kde jí prokurátor navrhoval trest smrti. Byla odsouzena k 8 letům věznění, její manžel dostal trest 5 roků. Soudní verdikt si odpykávala v ženské věznici v Aichachu u Mnichova. Tady byla vězněna až do osvobození americkou armádou v dubnu 1945.

Do Prahy se vrátila 20. 5. 1945. O pár dní později sem dojel i její manžel. Po letech odloučení se konečně setkali s dcerou Janou, rodiči Horákovými, otcem Milady Horákové Čeňkem Králem i její sestrou a švagrem Věrou a Josefem Tůmovými. Naštěstí všichni válku přežili. Milada Horáková se po válečných útrapách chtěla věnovat své rodině, ale poválečná atmosféra ji strhávala do veřejné činnosti. Také ji ovlivnil rozhovor s prezidentem Benešem, který ji přesvědčil, aby se zapojila do politického a veřejného dění.

Navázala na své předválečné členství v národněsocialistické straně, byla členkou ústředního výboru této strany, předsedkyní její zahraniční komise, stala se poslankyní v Prozatímním národním shromáždění i v Ústavodárném národním shromáždění, po Františce Plamínkové, kterou nacisté popravili, převzala štafetu v ženském hnutí a jako předsedkyně vedla Radu československých žen. Ve funkci místopředsedkyně se angažovala ve Svazu osvobozených politických vězňů. V rámci těchto postů měla řadu zahraničních kontaktů, což jí později v inscenovaném politickém procesu velmi přitížilo.

Jako demokraticky orientovaná politička se mnohokrát dostala do konfliktů s představiteli KSČ, nesouhlasila s jejich postupem v únoru 1948. Byla zbavena svých funkcí, z protestu se sama vzdala 10. 3. 1948 svého poslanceckého mandátu. Různé spolky, jichž byla členkou, ji vyakčnily nebo se jí zřekly. Před svým zatčením měla řadové místo referentky na Ústředním národním výboru hlavního města Prahy.

Po zkušenostech s odbojem za druhé světové války považovala za nezbytné začít nyní pracovat obdobně: pomáhat perzekvovaným lidem, mezi bývalými členy národněsocialistické strany posilovat víru, že komunistická totalita nemůže mít dlouhé trvání, koncepčně pracovat na novém politickém programu, udržovat informační kontakt s těmi, kteří už byli v zahraničním exilu (např. s Petrem Zenklem). To se připravovalo a promýšlelo v tzv. politické šestce, do níž vedle Milady Horákové patřily další vůdčí osobnosti z bývalé národněsocialistické strany.

Zatčena byla 27. 9. 1949 a postavena do čela uměle vykonstruovaného monstrprocesu, v němž byla 8. 6. 1950 odsouzena spolu s Janem Buchalem, Závěsem Kalandrou a Oldřichem Peclem za údajnou velezradu a špiónáž k trestu smrti. Ostatních devět souzených, Vojtěch Dundr, Jiří Hejda, Bedřich Hostička, Antonie Kleinerová, Jiří Křížek, Josef Nestával, Zdeněk Peška, František Přeučil a Františka Zemínová, bylo potrestáno mnohaleťmi tresty až po doživotí. Milada Horáková byla i s dalšími třemi odsouzenými na smrt popravena 27. 6. 1950 v pankrácké věznici. Na tento proces navazovalo dalších 35 procesů, v nichž bylo souzeno více než 640 osob a byly vysloveny další vysoké tresty i několik trestů absolutních.

Den popravy Milady Horákové se stal Dnem památky obětí komunistického režimu.

Po pádu komunismu v naší zemi vznikl na počátku roku 1990, kdy bylo po čtyřiceti letech konečně možné očistit čest a důstojnost Milady Horákové a stovek dalších osob souzených a pošpiněných ve vykonstruovaných procesech, Klub dr. Milady Horákové. Členové Klubu si předsevzali studovat život a dílo Milady Horákové, ale i filozofické a mravní zásady, které vycházejí z učení T. G. Masaryka. Milada Horáková se jimi řídila, o jejich uplatnění usilovala a raději se vzdala života, než aby tyto mravní zásady porušila. Klub pečuje o památku Milady Horákové, která je symbolem všech obětí fašismu a komunismu. Klub připomíná důsledky totalitních režimů a varuje před nimi.

JUDr. Milada Horáková byla za své neochvějné demokratické postoje mnohokrát oceněna in memoriam. K nejvýznamnějším oceněním patří Řád Tomáše Garrigue Masaryka I. třídy, který jí 28. října 1991 propůjčil Václav Havel, prezident České a Slovenské Federativní Republiky, a dále Řád bílého dvojkráze I. třídy, nejvyšší slovenské vyznamenání pro cizince, které jí udělila prezidentka Slovenské republiky Zuzana Čaputová dne 2. ledna 2020.